

Szűz Mária szeplőtelen fogantatása

(december 8.)

Dán 7, 9-10.13-14

Láttam az éjjeli látomásban

Amint néztem, egyszer csak trónokat állítottak fel, és az Ősöreg leült. Ruhája fehér volt, mint a hó, fején a haj tiszta, mint a gyapjú. Trónja lobogó lángból volt, kerekai meg izzó parázsból. Tűzfolyó eredt belőle és folyt tovább. Ezerszer ezren szolgáltak neki, és tízezerszer tízezren álltak előtte. Ítéletet tartottak, és felnyitották a könyveket. Aztán láttam az elbizakodott beszédek elhangzása után, amelyeket a szaru hirdetett, magam láttam, hogy megölték a vadállatot, testét darabokra vágták és tűzre vetették. A többi vadállat is elvesztette hatalmát, de egy meghatározott időre még életben maradhattak. Láttam az éjjeli látomásban, hogy íme, az ég felhőin valaki közeledik. Olyan volt, mint az Emberfia. Amikor az Ősöreghez ért, színe elé vezették. Hatalmat, méltóságot és királyságot adott neki. Minden népnek, nemzetnek és nyelvnek neki kellett szolgálnia. Hatalma örök hatalom volt, amely nem enyészik el soha, és királysága nem megy veszendőbe.

Dániel próféta könyve az Ószövetség egyik legkomplikáltabb szövege. Héberül, arámul és a kiegészítései görögül íródtak. Származásáról annyit tudunk, hogy Júda egyik előkelő családjából való. Nebukadnezár (Kr. e. 604–562) más előkelő zsidó ifjakkal együtt Babilonba vitette, ahol írnoki képzést kaptak és az uralkodó szolgálatában álltak. Dániel tehetsége és szorgalma következtében igen magas beosztásba került (Dán 2,48.5,11.29). Történetileg inkább tekinthető államférfinak, mint próféta-nak, de könyve mégis a prófétai iratok közé került megszívlelendő tanítása miatt. Ezt már korán felismerték, ezért Ezekiel próféta – aki később került a birodalmi fővárosba – Noé és Jób közé sorolta (Ez 14,20), és bölcsességét dicsérte (Ez 28,3). A könyv latin kiegészítésében lévő himnuszról Szent Gellért írt magyarázatot (Deliberationes), amely az első magyar nyelvű bibliai mű. A zsidó és a keresztény hagyomány egybehangzóan őt tartja a Dániel könyve eredeti szerzőjének.

Könyvének most idézett része egy speciális prófétai műfajban, az apokaliptika műfajában íródott. A mennyei szimbolikus látomásból a 13–14. versek lettek a leghíresebbek, mert az „Emberfiáról” jövődőlnek, amely az egyetlen olyan felségcím, amelyet Jézus magára alkalma-

zott. Ebből a helyből kiindulva hirdetjük Jézus Krisztust, az Emberfiát második isteni személynek, a szentháromság tagjának. Sőt feltehetően, amikor Jézus Pilátus előtt számot adott királyságáról, akkor a Mester az itt meghirdetett lelki hatalomról és eszkatológikus királyságról beszélt. Igen szokatlan képeket alkalmaz a szöveg: a „szarv” például egy-egy hatalmat, királyságot jelent. Annak letörése pedig egy-egy hatalom vagy királyság bukását jelenti.

Amikor a szeplőtelen fogantatást ünnepeljük, akkor egy katolikus hittételt hangsúlyozunk, amely szerint Szűz Mária már édesanyja, Szent Anna méhében szeplőtelenül, vagyis eredendő bűn nélkül fogant. Ez a legrégebbi Mária-dogma, amelyet az efezusi zsinaton (431) fogalmaztak meg azon érvelés alapján, ha Jézus istenemberi, akkor „Mária valóban Isten Szülőanyja” (Theotokosz), tehát mentesnek kellett lennie minden bűntől, az áteredő bűntől is. A tanítást lezáró dogmát 1854. december 8-án véglegesítették a következő formulával: „A Boldogságos Szűz fogantatása pillanatától mentes volt az áteredő bűn minden szennyétől”. A dogma kihirdetése után Wendler Ferenc (1815–1897) budaörsi földművesnek megjelent álmában Szűz Mária és kinyilvánította: „Én vagyok a szeplőtelen fogantatás”. A budaörsi pap levelet küldött a pápának, és a Szeplőtelen Fogantatás dogmájának kihirdetése után tizenkét nappal, 1854. december 20-án megkapta az engedélyt arra, hogy kápolnát építsen a jelenés tiszteletére. Ez a kápolna Budaörsön a Kő-hegyen található, és 1855-ben még családi gondozás alatt volt.

Jézus világba való érkezésének emberi folyamata az evangéliumok szerint rendkívüli nemcsak külsőségeiben, hanem emberi vonatkozásaiban is. Amikor anyaságról beszélünk, akkor nem biológiai anyaságot értünk csupán rajta, hanem Máriának az üdvösség rendjének ezen kiemelkedő eseményével való személyes lelki kapcsolatát is. Nem véletlen, hogy a Boldogságos Szűz Mária volt képes fia missziója mellett mindvégig kitartani, és mint legelső hívő kitartani, vele együtt szenvedni. Ezért ez példa minden keresztény számára nemcsak az egyéni jámborságra, hanem arra az isten iránti engedelmisségre is, hogy képes az üdvösség nagy tervét megérteni és vele együttműködni.